Ч. 172 (14.069). Львів, вівторок 2. липня 1935. Pocztowa opłatę opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Свято 10-ліття „Лугів“ — 4. серпня.

[З] вчорашнього нашого звіту про Лугове свято вкрались, на жаль, неточности, які можуть викликати непорозуміння. Річ у тім, що [з] огляду невеликої і скороченої програми, яка вчора відбулася, не слід вважати ювилейним Луговим святом. Ювилейне Лугове свято, яке мало вчора, [30.] червня, відбутися, не відбулося. Головна Старшина з причини непогоди відложила свято на 4. серпня ц. р. Хід цілого дня в Луговому Городі був такий:

„[Л]уги“ стали напливати до Лугового Городу від 7. год. ранку. Так прийшло до Лугового Городу Лугів в силі около 1.500 Луговиків і Луговичок. Цілий ранок з малими перервами падав дощ. В год. 9.30, коли трохи випогодилося, упоряджена була збірка Лугів ... ... в Луговому Городі. Підчас ... збірки знову надтягнули хмари і почав падати дощ. Головна Старшина рішила не робити ювилейного Лугового свята, та переложити його на 4. серпня. Зібраним Луговикам і Луговичкам подав це до відома голова Вел. Лугу д-р І. Дашкевич, заохочуючи Луговиків і Луговичок, щоб 4. серпня ще раз прибули до Львова, бо серед дощу й болота не можна відсвяткувати ювилейного свята. Через те ціла заповіджена програма свята — богослуження, похід, дефіляда й вправи — відпала. Луговикам(чкам) сказано, що вони можуть іти до Преображенської церкви на торжество Евхаристії. Іти мають тільки поодинокими групами а не походом, а щойно на Ринку можуть машерувати з церковним походом у чвірках. Пополудні, всі Луговики і Луговички спільно Лугові вправи, а після вправ, ок. год. 3. попол. можуть від'їхати додому.

Частина Луговиків і Луговичок поодинокими групами, деякі з оркестрами пішли, найближчими вулицями до Ринку, де взяли участь у церковній відправі. Решта лишилася в Луговому Городі.

По богослуженні Луговики і Луговички поодинокими групами вернулися до Лугового Городу.

В год. 12.30 відбулися Лугові вправи, які скінчилися в год. 3. попол. Голова Великого Лугу ще раз пригадав Луговикам і Луговичкам, що Лугове свято відбудеться 4. серпня і підніс, що вправи без всякої проби випали дуже гарно, видко дисципліну в Лугових рядах та заповів, що Луги можуть вже поодиноко вертатись додому. В год. 4. попол. Луговий Город вже був зовсім порожний, бо всі Луги відійшли до домів.

В год. 4.30 впав зливний дощ та на Луговому Городі вже не було нікого. Головна Старшина звертається одночасно до всіх Лугових товариств, щоби приготовилися до ювилейного свята, яке відбудеться з тою самою програмою в неділю 4. серпня.

[П]роти монархії у Греції.

[А]ТЕНИ, . ПАТ. Опозиційна преса повідомляє, що більшість послів з партії ген. Кондиліса не зважила на свого провідника, остає вірна републиканському устроєві. Ті щоденники запевняють, що багато послів народньої партії виповілося проти привернення монархії у Греції.

За співпрацю Франції з Німеччиною.

[Б]ЕРЛІН, ПАТ. Париський кореспондент „Франкфуртер Цайтунг“ оголосив інтервю з Беранжером, провідником сенатської комісії для закордонних справ на тему французько-німецьких взаємин. Французька опінія, говорив Беранже, ... з причини внутрішньої кризи не могла дотепер ближче зацікавитись ... канцлера. Мабуть прем. Ляваль по відвідинах Бона і Мусолінія займе становище ... до прогр. канцлера. Слід перекреслити минувшину і зглянути спірні німецько-французькі теперішні погляди. Територіальні справи після саарського плебісциту вже поладнані. Це підтвердили прилюдно кількома наворотами канцлер Гітлер і інші визначні представники Третьої Німеччини. Нема причини сумніватись у щирість цих запевнень. Велике значіння приписує Беранже до того, що Німеччина піддержує пакт у Locarni. Французький уряд постарається розвіяти побоювання Німеччини, будьто франко-большевицький союз підважує льокарнський пакт. Беранже добре розуміє становище Німеччини супроти французької системи пактів взаїмної допомоги. Зрозумілі теж побоювання німецького уряду, щоб його не втягнути в війни, з якою Німеччина не хоче мати нічого спільного. Між французькими політиками є теж багато таких, які ріжно ставляться до нинішньої пактоманії. Австрійська справа не насуває теж таких трудностей, яких не вдалось би перемогти. Провідники Німеччини можуть домагатися для себе Австрії. Неможна теж противитись тому, що німецький уряд домагається права самоозначення для австрійських німців. Йде тільки про те, щоб піднайти формулу, яка вдержуючи теперішній стан далаб змогу австрійським німцям здійснити право самоозначення. Факт, що Німеччина і Польща порозумілись безпосередньо зі собою, приймає Франція з вдоволенням, тимбільше, що у французько-польськім союзі нічого не змінилося. У справі зброєнь, говорив Беранже, можлива теж згода тільки на основі обостронньої свободи ділання. Франція годиться обективно розглянути німецькі пропозиції в цій справі. Беранже підкреслює той важливий факт, що Німеччина не нарушила здемілітаризованої смуги. Не вірить, щоб тепер вдалось підписати дунайський пакт, доки не дійде до згоди в наддунайських та інших справах. Підписання договорів в усіх цих справах, створить на думку Беранжера, основи, на яких буде можна сперти мир і співпрацю між Францією та Німеччиною.

Важлива промова де Валери.

[Д]ЕБЛІН, . ПАТ. Премієр де Валера, промовляючи в Лімрік, говорив про короля Англії як про короля чужої держави і додав, що ірляндський нарід міг свобідно вибирати, ніколи не вибрав би цього короля. Уряд, заки ще уступить, виладить конституцію, яка буде щойно правдивою ірляндською конституцією.

Американський бюджет на 1936 рік.

ЛОНДОН, 7. ПАТ. Вчора замкнули у Злучених Державах бюджетовий рік. Американський скарб виказує бюджетовий дефіцит у сумі ... міліонів долярів. Цей дефіцит є менший від прелімінованого, який виносить 4.969 міліонів долярів. Буджет на 1936. р. передбачує у видатках суму 8.520 міл. дол., а в доходах 3.992 міліонів долярів. Прелімінований дефіцит виносить 4.528 міліонів долярів.

МОЛОДЬ ІДЕ ВПЕРЕД!

Перший Зїзд та величаве Свято Молоді станиславівської округи.

Якими шляхами йде праця нашої молоді? Куди прямує творча думка молодого покоління? Як ... вона свій ідеалізм із буденною працею у громадському житті? Скільки надбань має наша українська молодь, якими могла б похвалитися? Як виглядає сьогоднішний стан наших молодечих організацій? Оце питання, які мусять цікавити громадянство, бо відповідь на них рішає теж про вартість і значіння молодого покоління в сучасному та майбутньому.

Тому з великою увагою ставилися до Першого Зїзду Молоді станиславівської округи ті організації, що в їх рямцях працює молодь у ріжних напрямках: культурно-освітному, тіловиховному, сільськогосподарському, економічному і т. д. Бо цей Зїзд мав дати не тільки перегляд сили нашої зорганізованої молоді, але мав теж дати вгляд у її змагання під сучасну пору.

Перший Зїзд Молоді станиславівської округи, що відбувся в дні 29. червня ц. р. у Станиславові, був зорганізований товариствами: „Просвіта“, „Сокіл“, „Сільський Господар“, „Український Спортовий Союз“, „Союз Українок“, „Каменярі“, кооперативними й іншими установами Станиславова й округи. У Зїзді взяли участь молодечі організації або молодь обєднана при інших організаціях із таких районів: Станиславів, Галич, Калуш, Товмач, Тисьмениця, Отинія, Надвірна, Богородчани та Солотвина. Багато учасників прийшло та приїхало також і з дальших околиць. На Зїзді кожна молодеча організація мала двох умандатованих представників, а було їх поверх 640, що заступали поверх 400 організаційних клітин, бо з деяких, головно дальших організацій прибули тільки по одному представникові. Президію Зїзду творили делегати, чи голови тих окружних станиславівських осередків, які брали участь в організації свята.

На Зїзді виголошено 6 рефератів, в яких представлено головні завдання сьогоднішної молоді у її практичній роботі. І так М. Дужий говорив на тему: „Духове виховання нації і молодь“, д-р К. Коберський „Кооперативна ідея“, м-р інж. А. Палій „Фізичне виховання молоді, м-р І. Гладка „Жіноцтво і молоде жіноцтво в громадській праці“, Е. Храпливий „Про Хліборобський Вишкіл Молоді“ та д-р Я. Хмілевський „Боротьба за новий побут села“. Наради Зїзду тревали від 11-ої години ранку до 7-ої вечора. Настрій Зїзду був дуже поважний, організація справна, зацікавлення делеґатів велике. Головно цікавилися тими ділянками праці, що тепер для села і селянської молоді важні, тому зрозуміло дискусія ішла у більшій мірі над цими рефератами. Живіша дискусія над ідеольогічними основами молодечих організацій виввязалася що-

йно при резолюціях, які Зїзд основно передискутував та їх приняв за дальшу основу праці молоді на майбутнє. Резолюції принято в усіх справах, що їх обговорено в рефератах, а крім цього принято окремі засадничі резолюції, що зясовують погляд молоді на сучасну громадську працю і її напрямок.

Одначе треба підкреслити, що краще булоб, якщоб так у проводі, як теж між референтами були у більшому числі заступлені передові робітники молоді з місць, ті, що творять нове молоде життя, що своєю працею визначують молоді шлях її громадської майбутньости. Це треба взяти під увагу при організації дальших зїздів молоді, які по цій першій, дуже вдалій пробі, напевне у краю відбудуться. Вага цього Зїзду ще й у тому, що він обєднав українську молодь села й міста, що в ньому взяли участь поруч молодих хліборобів, найбільших числом, молоді робітники, ремісники, студенти. А цікавий Зїзд був ще тим, що в ньому взяло чималу участь українське молоде жіноцтво, що так у своїх окремих, як і загальних організаціях працює завзято, витворюючи новий тип української жінки, що на рівні відповідальна за майбутнє нації, як і мужчина. Цілість ухвал Зїзду буде оголошена в пресі і тому про них ближче не говоримо. Вони віддзеркалюють змагання нашої молоді своїми молодечими силами творити трівкі основи духового, фізичного і господарського розвитку нації. Може не всі постанови у всьому добрі, вишліфовані. Одначе ці змагання вказують на те, як поважну працю вкладає вже сьогодні молодь в усі ділянки нашого життя та як вона цією своєю впертою роботою дає відповідь на складне питання, ким і яким буде в історії нашого народу чергове покоління.

Цей Зїзд наповнив вірою старше громадянство, сьогоднішніх народніх робітників у те, що у нашій молоді виростають добрі громадяни, що сталяться нові, тверді характери, що росте нове міцне покоління, за яке не треба стидатися. Воно заповідає, що сповнить свій обовязок перед народом і історією.

Черговий день 30. червня ц. р. був присвячений перегляові організацій молоді. Від раннього ранку напливали на майдан лави молодих, що їшли на своє „Свято Молоді", а поруч них батьки, що тішилися неменше від молодих цим празником молодого покоління. Були випадки, що пішки йшли молоді хлопці й дівчата 20—30 км., а пятьох завзятців зі Львова переміряли дорогу до Станиславова власними ногами, щоби тільки взяти участь у спортових змаганнях. Але були й такі хлопці та дівчата з Хліборобського Вишколу „Сільського Господаря", що їхали цілу ніч підводами аж із далеких окраїн Калущини, щоби тільки бути там, де їх товаришки та товариші. Вся молодь Підкарпаття вийшла на площу, щоби дати знак, що вона живе, працює і творить. І коли прийшов перегляд перед провідниками свята, то бодрі, стрункі ряди молоді раділи життям, що вони ось тут усі згуртовані, є молодою силою, якою мусить тішитися громадянство. Переходила молодь із читалень „Просвіти", дорісті „Союзу Українок", молодь з Хліборобського Вишколу „Сільського Господаря", а далі молодь із кружків „Рідної Школи", ішли лавами спортові організації: Український Спортовий Союз зі своїми товариствами, Соколи, Каменярі й інші. А все те в гарних, мальовничих народніх уборах, все вбране по святочному. В поході взяло участь поверх 4000 осіб, а всіх учасників свята нараховували біля 9000. Скількістю учасників не уступало це Свято Молоді великим краєвим святам, які доводилося нам в останніх часах бачити. Не диво, що радості приявних не було кінця. І хоч вже підчас Богослуження, почав падати дощ, а сильно скріпився підчас промови м-ра Кушніра, то молодь видержала на площі, як це личить юнакам і не покинула стійки. А потім випогодилося і почалися пописи, до яких стануло поверх 3.000 молоді. Були вправи вільноруч дівчат та хлопців, народні танки, красні гагілки, вправи на приладах, вежі, і... лі спортові змагання за найкращі вислід... інської молоді з ріжних ділянок спорту. Пр... ма надзвичайно богата, всебічна, ку ініція... свята розвинули справно і доладу. Так і во... було, що тут впорядчики свята і його учас... дали зі себе все, щоби цей памятній день у... ді залишив якнайкращі спомини. За це їм... щира дяка тих, що могли налюбуватись цим... ним днем.

І коли вечором народня хвиля відплива... майдану, а молодь втомлена, але бадьора й... несена на дусі відходила і відїздила до домо... ми, гості цього свята і Зїзду були одному п... конанні: молодь Станиславівщини має своє... дання і його виконує. А провідники тамош... організацій зуміли найти спільну мову і спі... працю з молодю. Правильний і дрий це шл..., а для старшого громадянства велика допом..., бо молодь іде вперед! Е. ...

Світова вистава 1935 р. та економічна ситуація Бельгії

Брюсель, в червні 1935.

Подальше від столичного гамору велася від двох літ невтомна праця: Бельгія приготовлялася до світової вистави 1935, що мала відбутися тому пять літ і замаркувати століття існування незалежної, молодої держави. Однак з ріжних причин, головно технічного характеру, час її відкриття перенесено на цей рік.

І так з дня на день на 150 гектарній площі йшла праця, росли щораз нові павільони і тепер 30 держав репрезентує в них своє існування, свій розвій, свою техніку, культуру, мистецтво, — загально кажучи, — своє духове і матеріяльне життя.

Вся ця праця почалась уже у важких для Бельгії часах. Чимраз більше державна скарбниця відчувала брак гроша і тому завчасу уряд повідомив дирекцію вистави, що ніякої грошевої піддержки не дасть. Ціле підприємство було здане на власні сили й організатори мусіли поза державною казною шукати пів міліярда франків, без яких годі було повести діло. Це було тим важче, що тоді франк тікав з обігу і був на 28 відс. дорожчий, ніж сьогодні. Всетаки меткі і практичні бельгійці не кинули розпочатої праці і у висліді дали доказ, до чого може допровадити людська воля і робітливість. Якоб тепер... король Альберт І., то певне повторив би ще раз свої слова, що „важкі часи ніколи нас не дозволяють на зневіру".

Головне джерело фондів це державні... замовляли і заповняли місця під... павільйон.

Осторонь від модерної вистави ріжноманітними щодо стилю будівлями, тих „перлами X... ст.", виросло мале містечко. Це „Стара Брюссель", відбудована і видержана у стилі XVII ст., і навіть вся обслуга тримається тодашньої моди й одягів. Потім 17-ти гектаровий парк і великий стадіон на 75.000 глядачів творять одну гармонійну цілість.

Насувається думка, чому між тими 30 державними націями нема зарепрезентованої України, що мала свій павільон в Парижі? Одначе можна згори закидати українській еміграції в Бельгії, що вона про це не думала. Навпаки, велися відповідні розмови, йшли упінні підготовчі заходи, які коштували чимало праці, але все те розбилось через... гроші. Підшивки тутешньої організованої еміграційної кольонії доклали всіх старань, щоби добути відні умови і дирекція вистави йшла навіть руку українцям, а всеж преліміновані видатки були так...

БАРБЕЙ Д' ОРЕВІЛІ. 10

Поза партією віста.

— Отаке говорять?! — крикнув я, більше переляканий тепер своїм вірним здогадом, ніж тоді, коли я вважав його за фальшивий — хто-ж це може знати?... Каркоель це-ж не був чванько і він не був би собі дозволив на такі признання? Ніхто не міг нічого довідатись про його життя. Чейже він не почав би сповідатись або дозволив би собі на якусь недискретність з приводу графині Стассевіль.

— Ні, відповів Тарсіс — це була дібрана пара лицемірів. Він виїхав так само, як і приїхав: ніхто в нас не міг сказати про нього більше як „картяр, ось і все". Та хоч як бездоганно графиня вела себе при людях, її служниці — відомо, що для служниці її пані ніколи не буває свята — оповідали, як вона зачинялася з донькою в окремій кімнатці і як просидівши там у заперті довгі години, обидві виходили звідти одна блідша за другу, — тільки донька завжди блідша і з очима повними сліз.

— І ви не знаєте інших подробиць та інших даних? — спитав я, щоб потягти його за язик і дізнатись щось більше. — Ви-ж знаєте, що варт усяке базікання служниць... Мабуть більше можнаб довідатись від панни Бомон.

— Панна Бомон! — відповів Тарсіс. — Ах, вони дуже не любили одна одної, бо обидві мали ту саму вдачу! Жива приятелька говорить тепер про покійну з неприхильним блиском очей і лукавими недосказами. Нема сумніву, що вона хотілаб, щоб ми повірили в найгірші речі... хоч сама знає тільки одну річ і то зовсім не найгіршу: що Ермінія кохала Каркоеля.

— То не знає вона багато — відповів я. — Якби ми знали все те, з чого молоді дівчата сповідаються одна одній, то требаб класти на рахунок кохання їх кожну химерну мрію. Мусите признати, що такий тип, як Каркоель, мав у собі саме те все, що розбуджує такі мрії.

— Це так — говорив старий Тарсіс, — але ми маємо ще й інші підстави, як ці признання молодих дівчат. Ви пригадуєте собі... ні, ви були тоді занадто молоді, але в нашому товаристві звернули на це досить велику увагу... Пані Стассевіль, яка ніколи нічого не любила, не виключаючи і квітів — бо ніхто не міг був сказати у чому був її смак — під кінець свого життя завжди носила за поясом китичку резеди; не тільки підчас віста, але скрізь, вона відламувала з неї стеблинки і жувала їх, так, що одного разу панна Бомон спитала глумливо Ермінію, від якого це часу її мама травоїдка?

— Так, пригадую собі — відповів я.

Я справді ніколи не забуду, як вона з якоюсь хижацькою, майже жорстокою закоханою манерою нюхала та зїдала квітки підчас того віста, що залишився для мене подією.

— Ця резеда — пояснював мені мій розмовець — цвіла в чудовій жардінєрці у вітальні пані Стассевіль. Минулися ті ч..., коли їй са... но робилося від пахощів. Ми чули колись, як вона не могла їх терпіти від с... останніх ... гів, коли — так вона сама на... це мрійно розповідала — мало її не вбили запахом туберози. А тепер вона любила їх і побл...лась за ни... В її вітальні можна було задихнутись, як у п... лиці в саме полудне при зачинених вікнах. З ... причини дві чи три жінки слабого здоровля ... бували в її хаті. Це була велика зміна в ній! Ми пояснювали собі це її недугою та нер... Коли вона вмерла і довелось ... рити її са... і хотіли пересадити резеду до ..., тоді, вга... те, що знайшли у скриньці в ..?... труп... дитини, що народилася жива!"

Щирий крик двох-трьох ...ок, що ... давно розпрощались із щирістю перебив оп... дачеві. Інші присутні, що краще вміли володіти собою, тільки судорожно кинуь на місці...

— Якто жінка може нераабутися і ... забути про це! — заглузував і маркіз Га..., що вмів би жартувати над дошиною і н... у самій домовині.

— Звідки взалася ця ...дина? — спи... Тарсіс перемішуючи тютюн у ...епаховій ... кирці — чия вона була? чи вона вмерла при... ною смертю, чи її вбили і хто? ... це неможли... було дізнатись і про це кружляли найжахливі... здогади пошепки.

(Дочення буд...

...що ді було ризикувати таке престіжеве ...приємсю.

У самі початках, зараз після відкриття ко... ...виставки, мало туристів приїздило сюди і ...ки крали, що ввесь труд піде на дармо. ...ак останніми часами бачимо формальний на... ...на Бельгію. Зі всіх сторін: Англії, Франції, ...Голландії, Німеччини неділями потяги масово при... ...возять цілих. Підчас Зелених Свят ні в Брю... ...селі в її околиці, включно аж до Антверпії ...не можна було найти в готелі одного вільного ...місця. Ціна нічліги підійшли на 25 відс. вго... ...ру. За ці 3 дні продано приблизно один міліон ...білетів вступу на виставу — кожний по 5 фр. ...Кореспондент паризького „Суар" слушно заува... ...жує, що Брюсель підчас світової крізи святкує. ...Давнє життя і веселість, що принишкли наслід... ...ком економічних труднощів, вернулись наново. ...Пишні нічні вистави, яскраве міське освіт... ...лення, добість в рекламі, великий вуличний ...рух, збільшення мануфактурної продукції та ...загальний зріст консумції вказують на поворот до ...„добрих час". У великій мірі причинилася до ...цього вміле організаторів вистави. Вони то ...притягають щораз новими атракціями, чи то у ...формі всяких штучних вогнів, походу квітів, ...гучного карнавалу і т. д. принаджують закордон... ...ну публику. Також часті конґреси і збори ріж... ...них міжнародніх установ стягають сюди полі... ...тичний, наряний і господарський світ, при чому ...з того корпає таки Бельгія, запізнаючи

інших про свої здобутки, або стоїть бу... ...правляє у себе все те, що досі шкутильгало.

Поправа бельгійського господарства видна пе... ...редовсім у зменшенні рядів безробітних. М... ...бельгійські залізниці побільшили свою актив... ...ність, сама Брюсель пробила багато інвестицій ...та ввела нові трамваєві лінії. Приплив закордон... ...ної валюти, завдяки міжнародній виставі йде в па... ...рі з реформами уряду і його „економічного дик... ...татора".

Показалося, що інфляція зробила більше до... ...бра, ніж зла. Девальвація бельгійського франка ...показалась спасенною при вирівнованні бельгій... ...ських цін та сусіднім стерлінгом. У багато гірш... ...чій матеріяльній ситуації опинився духовий по... ...братим Бельгії — Франція. Останні події недво... ...значно вказують, що тамошня теперішня кабі... ...нетна мішанина партій з перевагою лівиці довго ...не видержить і уряд Лаваля провалиться. Всте... ...ки „Тан" з 24. VI. ц. р. на всі способи старається ...злагіднювати публичну опінію і приготовляє її ...до дальших заходів уряду знову по лінії ...дефляції. Значить гріш стане у Франції ще рід... ...кіший і дорожчий, тому Бельгія не може рахува... ...ти на збільшення консумції французькими гро... ...мадянами та на доплив гроша з Франції. Через ...те й стара франко-бельгійська приязнь сильно ...прохолола.

В усякому разі — у Бельгії іде до кращого, у Франції до гіршого.

М-р Б. Казимира.

жуть — ...притягнути Німеччину до Союзу Народів.

Всі докори, всі закиди в сторону Англії мають у собі не так тон пересерди, тон настирливої люти, як радше, мовляв: ось ви робите так і так, робите все те, що вам для добра вашої батьківщини є вигідне й відповідне — тож не дивуйтеся, що й ми так будемо робити, як нам зручніше.

Та проти Німеччини — ні слова. Італія не має нічого проти морської умови Німеччини з Англією. Не матиме нічого й проти воздухоплавного Льокарна. Вам може прийти на думку ось таке: щоби бути певним в Абісинії, куди Італія вже мусить іти війною, то чомуж не погодитися з Німеччиною? Сяк чи так націям пробиває усю Австрію. Чого не можна вгамувати, не вгамуєш! Проти волі народу йти не можна. Мусоліні, хоч не признає маси, але памятає, що „свідомість народів, це скала, об яку розбивається всяке мистецтво політики" — як менше-більше сказав В. Джіоберті.

А ще до того й Югославія з новим урядом глядить віз Берлін. Тож, за всяку ціну, без найменшої шкоди для себе ,Італія змагає до миру тут, в Европі, до втихомирення Балкану й середущої Европи, — щоби лиш покорити Абісинію. А потім...

Для добра своєї країни, щоби вона спотужніла, зміцніла, — мир і з чортом не страшний! Щоб лиш не забути того — „а потім"...

М. Заламський.

Політичні настрої в Римі.

(Від нашого кореспондента.)

Рим, 26. червня 1935.

З високого сонце, як ніколи в нас. У тій ...печі плинут життя рухливим темпом, хоч піт ...потоками залає очі. На поспіху де-де почуєте, ...що до війни Італії з Абісинією уже все готове, ...и близь час, коли вона вибухне. І так, як ...тому чотири місяці ви часто бачили заплакані ...лиця матерів, перелякані обличчя, то те... ...як дойми все ближче, люди менше гово... ...рять про незвиче — так уже судилося, долі не ...минеш. І що уряд постановив стягнути з обі... ...гу срібні лірі і заміняти їх банкнотами, і ...що — самобою зрозуміле — ліра понизилася, ...і що Італія набирає в Китаю робітника — усе ...народ приймає як щось, що мусить так ,а не ...інакше бути. Чути сильну руку, яка знає, що ...хоче і довго змагає.

Вулицями щоденно проходять, швендяються ...більші, менші гурти війська, які їдуть в ...Абісинію. Пяти їх по виряженні. Деякі пита... ...ють вас де Палата Венеція „хочемо подивити... ...ся на уряд Дуче".

Невблаганний настрій проти Німеччини зовсім ...щезло що інших, а щез. Оборона самостійности ...Австрії трає ва силі. Наче світ стоїть перед ...якою несподіванкою, схожою до останньої — ...англійсько-італьйської.

Правда, осібний морський пакт Англії з ...Німеччиною тепер дуються... на Англію. З ...чого приводу підчас побуту тут Ідена, який ви... ...являв лагідні настрої Парижа—Риму, була пе... ...редовиця в деннику „Іль Джіорнале д'Італія" ...з ... VI. ц. р. в якій робиться докори Англії, що ...вона схопилася добру оказію, щоби позбутися су... ...перництва Німеччини на морю, не оглядаючись ...на жадні наслідки для інших націй". Злегка, не ...є вже тріщуче, підтримується й думку ...Франції, я немило заскочена поступком ...Англії.

Недавно, лиш два місяці минули, як то ...здавалося тушо від Стрези починається нова ...ера в політиці Европи. Сьогодні, бачимо, що ...Стреза таки забита. Англія готовить собі Pax ...Britannica, оглядаючись ні на Францію, ні на ...Італію, яка до Абісинії стоїть недвозначно, ...що загрожує живим інтересам Англії.

Через Абісинію Італія хилиться покинути ...Союз Народів. Італія докоряє Англії, що вона в ...19.. р. не допила Абісинії увійти в Союз На-

родів; що в 1923. р. знову Англія робила великі перепони Абісинії, щоби та увійшла в Союз Народів.

Сьогодні Англія підпирає Абісинію. І бачучи, що С. Народів готов таки сумно скінчити, Англія, щоб його урятувати, робить рішучий крок робить морську умову з Німеччиною поза Союзом Народів. І все те лиш на те, щоб — як ка-

Жиди покидають кольонії на Україні.

НЮ ЙОРК, (Вл. кор.). „Новое Русское Слово" подає вістку з Москви, що жиди в СССР втратили охоту осідати в кольоніях на „півдні Росії". Комітет „Озет", що займається кольонізацією жидів на Україні признався, що цього року вдалось йому звербувати ледви половину того числа жидів, яке йому призначили. „Озет" пояснює, що поправа відносин по містах спонукує жидів думати про життя в місті. Таксамо жидівська молодь не радо йде до сільського господарства, волить працювати у фабриці. Не малу ролю грає також і безвихідне положення сільського господарства під Совітами, бо „Озет" взивав уряд призначити гроші на закупно худоби та господарських машин ,щоб помогти жидівським кольоніям та заохотити дальше жидів до кольонізації.

60 нових американських літаків.

НЮ ЙОРК, 1. 7. ПАТ. Департамент маринарки підписав умову на доставу 60 розвідчих літаків, які уважають за найкращі у світі. Подробиці їх будови держать у строгій тайні. Кошт будови цих апаратів винесе 8 і пів міліона долярів. Ці літаки відіграли велику ролю в останніх маневрах на Пацифіку.

200-тисячна армія на кордоні Манджу-Ко.

ТОКІО, ПАТ. Агенція Ренго повідомляє: Міністр війни Гаяші, який недавно вернувся з інспекційної подорожі до Манджу-ко, склав звіт раді національної політики зі своєї подорожі. Міністр заявив, що вздовж большевицько-манджурського кордону большевики стягнули 200-тисячну армію. Міністр запевнив раду, що покищо загроза війни між Японією і СССР не істнує, але зате не виключені прикордонні сутички. Представникам преси мін. Гаяші заявив, що потоджується на підписання пакту про ненапад у між Японією і СССР. Додав, що прикордонні укріплення дають перевагу СССР і тому підписання пакту про ненапад з большевиками не буде можливе, якщо большевицький уряд не усуне свого війська з прикордонної смуги.

ІНЦИДЕНТ НА БОЛЬШЕВИЦЬКО-МАНДЖУРСЬКІМ КОРДОНІ.

МОСКВА, ПАТ. Агенція Тасс повідомляє з Хабаровська: 23. і 24. червня ц. р. відділ 50 японських вояків перейшов на большевицьку територію і по кількох годинах вернувся на територію Манджу-Ко.

Дві манджурсько-японські канонерки переїхали з Амуру до большевицького каналу недалеко села Поярково хоч до цього каналу вступ чужим кораблям заборонений. Обі канонерки злегковажили всі сигнали з осторогою, які давали большевики.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПРОТЕСТ.

Ком. Літвінов вислав з цього приводу гостру ноту до японського уряду з протестом домагаючись, щоб японське військо не нарушувало на майбутнє большевицького кордону. Літвінов домагається, щоб японський уряд строго покарав старшин і вояків, які перейшли большевицький кордон. Одночасно большевицький уряд домагається нових вияснень у справі большевицько-японського інциденту дня 22. травня ц. р. кажучи, що японська відповідь не вдоволяє.

Воєнний стан у Барсельоні.

До Барсельони приїхав літаком міністр військових справ Хіль Роблес і міністр внутрішніх справ Портеля. Рішення ввести воєнний стан у Барсельоні викликало велике затривоження. Здогадуються, що міністр внутрішніх справ завів воєнний стан, щоб недопустити до завоpушень по актах саботажу в останніх днях. Прем. Леру заявив: Слідство виявило, що останні події в Барсельоні були заздалегідь пляновані.

ВАЛЕНСІЯ, 1. 7. ПАТ. Минулої ночі невідомі справники кинули кілька бомб, які ушкодили електричні проводи. Кілька сусідніх місцевостей без світла. Одночасно проголошено страйк, який обхопить транспортових і друкарських робітників. Цивільна гвардія з танками стежить за рухом по вулицях і дорогах. Причиною випадку у Валенсії скликання загальних зборів народної та аґрарної партії.

Політичний терор, його причини і боротьба з ним.

З приводу дебати конгресу Товариств для Ліги Націй та меморіялу і резолюцій Українського Товариства.

Впродовж останніх років політичний терор так посилився, що, цілком зрозуміло, це питання зайняло урядові кола всіх держав, а Франція внесла до Ліги Націй проект заключити міжнародній трактат про поборювання актів політичного терору. Марсельський атентат був безпосередньо причиною народин того проекту, який встановляє загальні засоби боротьби проти тієї пошести, що загрожує мирові у світі.

Коли терор є дуже небезпечною річю у внутрішньому житті кожної країни, то він стає ще страшніший тоді, коли виходить поза межі держави, коли стає засобом боротьби поміж народами.

Цілком зрозуміло, що треба вживати заходів для здавлення терору, але самих їх зовсім не досить. Відомо нпр., що найсуворіший судовий засуд, що карає одиницю, не ліквідує явища, бо дає притоку до витворювання легенди, ореолу мучеництва і т. д. Щоби доцільно боротися з терором, треба вивчити також і політичні і соціяльні причини того явища та старатися усунути ті сумні основні причини.

Терор, що виявляється в актах, доконаних чи окремими особами чи організованих таємними товариствами, має часто свої коріння у невирішених складних національних і соц. проблемах, у державних устроях і методах правління, у загальній нездоровій атмосфері, від якої терпить цілий світ.

Зусилля Ліги Націй і урядів скермовані на „закріплення мира". Привид війни панує над людством і загрожує новими і страшними нещастями. Ця небезпека походить не лише з факту озброєння тої чи іншої держави, а з факту невдоволення, яке панує в цілому світі та яке викликує політичне схвилювання у ріжних країнах. Назовні те схвилювання приймає форми ріжних нагальних вибухів і протрясень, до яких належать і акти терору. В той спосіб призадумуючись над сутніми причинами терору, студіюємо один із найважливіших відтинків проблеми мира.

Істнування системи, що спірається виключно на терорі, як на засобі правління та яка находить ріжні аргументи для виправдання своєї рації екзистенції і доцільности творить безперечно одну з причин тероризму і хворобливости у світі. „Не думайте, що зможемо добути перемогу без ужитку безпощадного терору", — говорив Ленін Троцькому („Ленін" Троцького ст. 74—75). Той самий Ленін (що ставив своїм завданням знищення „варварства", себто буржуазії) вірив, що „зовсім не є погано боротися проти варварства варварськими методами" („Повні твори Леніна". Том XVI, ст. 7). — „Революції не роблять у білих рукавичках", — сказав Сталін (протокол XIV зїзду ВКПб) і відомий начальник Чека додає, що його „єдине бажання — це бути безпощадним".

Можна продовжити безконечно ці цитати, але сама совітська практика підтверджує, з якою жорстокістю і впертістю ті ідеї застосовані у цілому житті. Усім відомо, в якій мірі ця система була практикована у перші роки істнування Совітського Союзу, коли він зазброював молоді держави, що відокремилися в 1917 р. від Росії, та поборював білий рух російських генералів.

В ті часи Чека розстрілювала денно своїх жертв сотнями й тисячами. У стосуванні червоного терору, — розстріл, як „міра найвищого покарання", був практикований загально без усякого суду. Жертви, що їх розстрілювано негайно, попадалися цілком випадково, наугад. Але в ті часи совітські керманичі пояснювали ті жорстокости „необхідністю громадянської війни". А проте в роки, коли совітський режім вже устійнився і коли зломано спротив армій поневолених народів та російських генералів, терор не припинився. Навпаки, його вживали й далі, як прийняту систему правління. Населення живе під постійною загрозою применення супротивного найсуворіших кар за найменшу критику режіму, за найменший спротив, ба навіть часом і за „брак ентузіязму". Бо совітських громадян всилають чи розстрілюють масами, без суду, в лише наслідком звичайного адміністративного розпорядку.

І так у 1930 році на Україні, підчас великого процесу 45 культурних діячів (процес СВУ) всіх обвинувачених, на чолі з академіком Сергієм Єфремовим, засуджено на суворі кари від 3 до 10 років вязниці, тоді, як більше двох тисяч наслідувачів 45 обвинувачених звичайних українських культурників, розстріляно без суду!

Терор шалів у СССР та зокрема на Україні і в Туркестані в 1930—1932 рр. підчас введення примусової колективізації по селах. Селянство, що не хотіло віддавати до комуни свою худобу, противлючися цій новій системі господарювання, організувало дуже сильний спротив. Совітський уряд проголосив справжню війну селянам і тоді десятки і сотні тисяч українських селян заслано в льодові райони Північної Росії. Одночасно велику кількість селян, що противилися колективізації, розстріляно на місці. Голод на Україні в роках 1932—1934, що загнав до могили кілька мілінів люду, був не тільки наслідком лихої системи господарки та злочинного недбальства совітської влади, але й своєрідним засобом репресії проти України, яка постійно готова повстати проти окупаційного режіму.

У 1934 році вбивство Кірова комуністом з опозиції, Ніколаєвим, викликало нове збільшення терору в СССР. Зараз після вбивства більше сотні людей, арештованих в ріжних частинах СССР, розстріляно без суду і навіть без обвинувачення їх у тому, що вони мали якийбудь звязок з убивством. Процес Ніколаєва відбувся аж місяць після тих розстрілів і на тому процесі ніхто ні словечком не згадав про „змовників", яких розстріляно без ніякого глузду.

Колиж зважити, що навіть поза межами СССР істнують експозитури ҐПУ, що вже organізували низку атентатів проти політичних противників Совітів, то стане ще більш зрозумілою система терору, що царює в самому СССР. Більшість імен жертв ҐПУ на чужині вже забуто, алеж усі памятають, що Симона Петлюру та Ноя Рамішвілі вбили на вулицях Парижа особи, яких звязки з комуністичними організаціями більш, ніж певні. Так само і генерал Кутєпов, що таємничо щез з Парижа, безперечно є жертвою тої самої системи. Хтож не знає також, з якою зручністю совітський уряд переводить за допомогою Комінтерну комуністичну пропаганду в цілому світі! Впродовж років проповідується повстання й терор проти режиму „капіталістичних" країн. Скільки атентатів доконано в Европі (досить згадати Угорщину та Болгарію), з Азії (Китай) та в кольоніях у безпосередньому наслідку тієї агітації!

Терор, якому совітський уряд надав форму системи правління, є небезпечний сам по собі, але він ще більш небезпечний тому, що входить у політичні звичаї навіть противників комунізму, які примушені його поборювати його власною зброєю. Атентат на Кірова, як і інші атентати проти тисячів комуністів меншої ваги, є того проречистим доказом. Перший період панування Гортія після здавлення комуністичної революції Белі Куна, акти терору в Італії (Маттеоті) й у Німеччині, як вияв реакції на комуністичний наступ, це речі всім відомі.

Права людини й громадянина потоптані в СССР і на жаль ця політика найшла право екзистенції — хоч і не в таких розмірах — також у небольшевицькому світі. І коли є аксіомою, що індивідуальна воля не є можлива в країні терору, то такою самою аксіомою є те, що істнують нині в Европі цілі народи, позбавлені своїх урочисто оголошених прав, і що вони ніколи з цим не примиряться.

Нагадаємо тут долю українського народу, долю Грузії, Азербейджану, Північного Кавказу, Туркестану, Карелії, Білорусі і т. д. Щоб ці народи, зокрема їхня еліта, не були доведені до крайности, треба дати їм змогу боротися легальними способами. Визволення поневолених народів є основою пацифікації цілого світа.

З другого боку заходи міжнародного характеру, що ґарантують права людини й громадянина, означені в резолюції Асамблеї Унії Т-в для Ліги Націй в Монтре у 1933 році, булиб найкращою методою превенційної боротьби проти загального невдоволення й хоробливого стану та проти їхнього природного висліду — терору.

Поруч з цими головними причинами терору не треба забувати й інших, не менш поважних. Економічна кріза відбивається дужеболюче на молодій інтелігенції всіх країн. Якщо взагалі нині тяжко молодим людям найти собі відповідне приставновище у якійбудь професії, то треба признати, що молода інтелігенція, приналежна до т. зв. національних меншин, находиться у ще важчій ситуації. Розглядаючи умовини істнування української молоді в кр... нах поза Сов. Союзом, де живе українский ... рід у мільонових компактних м...ах, мо... ствердити, що майже всі двері нормальної ж... тевої карієри для нашої молоді замкнені і ... молодь мусить творити неспокійний елем... нервовий і здатний до сприймання ріж... максималістичних ідей.

Поборюючи з великою енергією ці тен... ції, українські політичні партії односта... ствердижують, що це річ прос... неможл... вспокоїти ці бурхливі настрої, доки наша ... лодь буде складатись з кадрів безробітних... країнські політичні партії, що протиставля... і комунізмові і боєвому націоналізмові, вк... ють від літ, що необхідно запевнити укр... ським масам свобідний життєвий розвиток ... всіх ділянках і дати змогу в пригідний сп... виладовуватись творчій національній ене... якої ніхто і ніщо не всилі вже спинити та з... щити. На наших очах іде геройська борот... каталонців, басків, хорватів, фляндців...

Нарешті післявоєнний неспокійний пер... викликав дуже численну політичну еміграц... Політичні біженці виразно відрізняються ... між собою, в залежності від того, яких кр... вони походять та від того, з яких причин в... покинули свою батьківщину. Але можна з... зуміти, що й серед еміграції, якаже у сво... природному характері є нервова схильна ... екзальтації, находяться елементи, до яких ... легкий доступ ідея терору, як засіб бороть... Щоб успішно протиставитись тій ідеї, не ... сить впливів поміркованих еміграційних е... ментів, як також не поможуть і міжнародні ... ліційні міри. Треба дати біженцям можливі... сякого такого істнування, треба теж ділати ... відповідною внутрішньою політикою, пере... нати їх, що їхній острах за долю рідної краї... безпідставний, що їхні брати й сестри ма... змогу в краю жити, плекати рідну культуру ... економіку та легально добувати собі політи... права.

Такі міркування лягли в основу резолюц... зголошеної Українським Товариством для Л... Націй підчас останнього конгресу Унії Товариств у Брюселі, з нагоди дебати над пит... ням боротьби з терором, що ним займаєт... Ліга Націй. Ось текст тієї резолюції:

РЕЗОЛЮЦІЯ.

Суворо засуджуючи терор, як засіб політ... ної боротьби, і підтримуючи французьку проп... зицію, внесену 9. грудня 1934 року до Ради Л... ги Націй в справі заключення міжнародньо... трактату щодо боротьби зі злочинами доко... ваними на площині політичного тероризму, ... XVI-та Асамблея звертає увагу Ліги Націй на ... гальні причини терористичних актів, що їх в... конують чи окремі особи, чи організують та... ні товариства:

1. Що деякі уряди самі подають приклад, ... стематично стосуючи терор, як засіб правлін...

2. Що права людини і громадянина в деяк... державах зовсім не забезпечені; подібний реж... дуже часто штовхає громадян доконувати ак... насильства, як у межах тої держави так і поз... межами.

3. Що право народів на самовизначення ур... чисто проголошене після війни, зовсім не є ... стосоване на Сході Европи і фактичне поневолення ... державних народів створює дуже небезпечну с... туацію для світового миру.

4. Що світова економічна криза, яку в пе... шу чергу відчувають боляче молоді поколін... особливо погубно відбивається на молоді наці... нальних меншостей. Усі двері замкнено для ц... молодих людей і це сприяє розвиткові в їхн... колах екстремістичних ідей.

5. Що інколи нестерпна ситуація, як з п... гляду юридичного, так і матеріяльного, числе... них політичних емігрантів, може творити ду... сприятливий терен для актів розпуки, скермов... них проти представників того режиму, який ... нує в їхній країні.

Беручи під увагу зазначені тут причини ... міжнародного терору Асамблея рішає інте... веніювати перед Лігою Націй, щоби:

1. Вжито заходів міжнародного характер... які гарантувалиб права людини і громадянина, ... значені в 1933 році підчас XVI-ої Асамблеї в Мо... тре.

2. Ліга Націй сталаб в обороні прав поне... лених народів, як то України, Грузії, всіх нар... дів Кавказу, Туркестану та інших.

3. Щоби ситуація молодої інтелігенції та з... крема молодого покоління національних менш... стей була спеціяльно розглянена Лігою Націй ... державами, де ці меншости живуть.

4. Щоб опіка над політичними емігранта... була узагальнена і щоби Ліга Націй зайнялась ... більш уважливо регуляризацією їхнього юрид... ного та матеріяльного становищ...

Знеславлення історії нашої церкви.

„Вінець" целібатної реформи.

(Продовження.)

Та вчасом той ригоризм „поєднався з природою". Отже зовсім зрозуміло, що й первісна струя, яка хотіла, щоб увесь клир складався з черців, аналогічно мусіла поєднатися з природою. В грецькій Церкві це так і сталося. Трульський собор, невдоволений з вислідів тих східних місцевих Церков, що практикували в себе обовязковий целібат духовенства, **остаточно завердив ту струю, яка вдоволялася мірою св. Письма „муж одної жінки",** — для низчого клиру, а для епископів приписав целібат (кан. 12). Таким способом грецька Церква **погодила обидві первісні струї:** целібатську й антицелібатську. Але латинська Церква пішла зовсім іншим шляхом. Обовязковий і загальний целібат духовенства залишився для неї вічною засадою і вимогою, та зате пішла вона на уступки віншій ділянці. Ріжні старинні собори, ідучи з „Апост. Канонами" (кан. 30), під загрозою депозиції забороняли епископам, священикам і діяконам приймати **світські посади, магістратури;** а латинське духовенство зовсім не вязалося тими канонами. З розвоєм історичних випадків папа став королем, а епископи державними князями і канцлерами та нагромаджували величезні багатства у своїх руках.

О. Мартинюк закидує трульському соборові непослідовність, бо „чиж те саме, що промовляє за безженим життям у епископів, не промовляє так само сильно за ним і у священиків" (91). Алеж те само можна закинути непослідовність і латинській практиці. Євангеліє сильніше й на численніших місцях поручає вбожество, ніж безженність. Отже коли латинська практика тому домагається від священиків безженности, щоби вони якнайбільше відповідали евангельському ідеалові, то перш за все повинна би домагатися від них убожества. Історія свідчко, що власне ця дисгармонія дуже дразнила вірних латинської Церкви і головно з того приводу творилися в ній ріжні секти (альбігензи, віклефіти, гусити...).

Але дисгармонія, яку підносить о. Мартинюк, у східній Церкві нікого не дразнила і на її тлі не творилися ніякі секти. Закид о. Мартинюка в дійсності софістичний. Потягнім його висновок ще далі. Якщо целібат добрий для священиків, то чому мав би він бути злий для загалу вірних. Відповідь буде: Це неможливе, щоби загал християн придержувався целібату. А тут родиться квестія: **Чи це можливе, щоб усі священики придержувалися целібату?** Інша річ з епископами: їх є мало, вони вибрані з вибраних, звичайно люди вже по 40-ому році життя і живуть у таких відносинах, наче в монастирі; а священиків багато, висвячуються вже по 24-ому році (давні канони вимагали від кандидата на священика 30 років) і живуть по всяких парохіях, далеко від контролі а „in otio diabolus".

Перегляньмо історію, а вона дасть найкращу відповідь на поставлене питання. **Папи і собори мали вічний клопіт із целібатом;** майже не було соборів, які не займались би тою справою, щоб її довести „вже раз" до кінця, бо целібат був тако справою „що є і не є", щораз крушиться, ломиться і витворює немалі небезпеки для Церкви. Целібат став обовязковий і загальний у західній Церкві від IV. в. І через всі дальші віки йшли безупинні старання папів, щоби целібат скріпити. Папа Николай I. в 866 р. у своїх „Відповідях Болгарам" (точка 70), маючи на увазі грецьке жонате духовенство, писав: „Питаєтеся, чи маєте удержувати й шанувати священика, що має жінку, або маєте прогнати його. На це відповідаємо, що хоч вони дуже заслугують на догану, всетаки ви... не повинні їх роганяти, бо Христос не відкинув ані Юди, хоч це був фальшивий ученик". А в грамоті, котрою папські легати 1054 р. виклинали царгород. патріярха Керулярія, це навіть зачислено до єресей (!), що східна Церква дозволяє „служителям вівтаря", щоб вони жили в подружжі, а що обороняє цей звичай. Але в тому самому часі мусіло бути дуже зле з целібатом у західній Церкві, бож 20 років пізніше папа Григорій VII, як відомо, зводить велику й дуже остру боротьбу за целібатом — так, що менше обзнайомлені з історією мають переконання, неначеб щойно той папа завів целібат у латинській Церкві.

Та історики свідчать, що ані Григорієві не пішло діло з рукою. Целібат у латинській Церкві краще став представлятися аж по тридентському соборі (1545—1563), отже аж по жахливому розвалі латинської Церкви, що його спричинила реформація, коли відійшли з Церкви великі маси невдоволених, а клир, що лишився, тим більше привязався до Церкви (війна загострює й кристалізує почування). Знаменне, що всі ереси, котрі виходили з лона латинської Церкви, звертались проти целібату духовенства і пішли дальше, ніж східна Церква. Отже хоч як ніжно й прихильно розглядати би цю справу, то ніде правди діти, що обовязковий і загальний целібат духовенства **був одним із головних мотивів творення сект у латинській Церкві.** Так аж до наших часів. Те, що Рим так твердо, хоч з такою небезпекою, стоїть при своїй постанові, якою зобовязав наш клир в Америці до целібату, каже догадуватися, що йому дуже тяжко приходиться удержувати целібат латинського клиру в новому світі (про це зрештою знаємо ще з часів Льва XIII).

А східна Церква ані здалека не мала таких мук і втрат задля своєї практики.

Ніщо лекше, як оцінювати суспільні чи історичні прояви по власній вподобі. Це поширений погляд, що західна Церква завдячує свій розцвіт головно целібатові духовенства, а східна нібито тому „мертва", що в ній жонате духовенство. Доки не вибухла революція в Мексику та в Еспанії, деякі наші мудрагелі навіть те твердили, що в Росії тому вибухла революція, бо там жонате духовенство!

Та лишімо історичні факти. О. Мартинюк пише: „Як Христова Церква зродилась на Сході, так на Сході отримала свій перший, могучий зріст і силу" (154). „Однак **в розмірно короткому часі** (підкреслення наше) опісля сила Церкви почала більше проявлятись на Заході, а на Сході слабнути" (155). **„В розмірно короткому часі"** — який це час? Від початків християнства до 1204 р., коли латиняни заняли Царгород і оснували своє східно-латинське цісарство. Всі вселенські собори в I. тисячелітті відбулися на сході. Чому? Тому, що схід цвів, а захід, зруйнований вандрівкою народів, тільки животів. Ще в XI. в. греки називають західні народи **варварами.** Дійсно латиняни аж до XIII. в. не могли мірятися з греками ані розцвітом літургічного культу, ані теольогічною наукою, ані ніякою іншою наукою, ані розвоєм монастирського життя, ані будівництвом. Захід був „селом", а схід був „містом". А, як знаємо, захід уже від IV. в. перехвалювався целібатом свого духовенства, всетаки не він цвів у I. тисячелітті, а схід, хоч на сході було духовенство жонате. Справа ясна, бо до того, щоб цвісти, перш за все треба **щастя,** себто пригожих політичних відносин. Західна Церква ще взагалі не цвіла так довго, як східна. **Та ми живемо в „ері щастя" латинської Церкви і власне це багатьох зводить у їх поглядах.** Західна Церква так само була би цвіла в II. тисячелітті, колиб її духовенство було жонате.

Тільки, що тоді деякі вальори були би в ній інакші: монаше життя не було би в ній таке могутнє, та зате її історія була би спокійніша, не переходила би таких великих потрясень.

(Далі буде.) **Єремія Теольог.**

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— У Шамбре (Франція) відбулися протифашистівські збори з участю всіх лівих груп від радикалів до комуністів включно. Промовляли між ін. кол. міністер Кот і деп. Маш. Збори пройшли спокійно.

— В копальні вугілля під Багдіді склалася мин. ночі катастрофа, що спричинила смерть чотирьох робітників. Коли інші робітники підійшли до виходу, розляглася друга сильніша експльозія, в якій згинуло ще 12 робітників та поранила 23.

— Вчора між Рабатом і Мекнес (Марокко) автобус, що віз 20 пасажирів з великою скорістю наїхав на корову. Самохід перевернувся. 12 осіб згинуло, 8 важко ранених.

— На залізничім переїзді під Піятра-Ольт. (Мадярщина) залізниця наїхала на автобус, що віз робітників. 5 осіб убитих.

— В міжнародній концесії у Шангаю була експльозія у фабриці штучних вогнів. 15 осіб убитих, 75 ранених, фабрика зовсім знищена.

— До Льондону приїхав мін. Тітулеску, що відбуде кілька конференцій. Темою розмов будуть справи наддунайського договору. Мін. Тітулеску виступатиме як речник цілої Малої Антанти, бо він є предсідником ради Малої Антанти.

— Студентка інституту фізичної культури в Ленінграді Кутилова устійнила світовий рекорд, зіскакуючи з легкопадом без кисневого апарату з височини 7.750 м.

Амнестія для політичних вязнів у Югославії.

БІЛГОРОД, ПАТ. На приказ міністра внутрішніх справ Корошеца вийшли на волю всі політичні вязні, яких арештували у звязку з виборами до парляменту дня 5. травня ц. р. Мін. Корошец заявив, що міністерство внутр. справ викінчує декрет про амнестію для всіх політичних вязнів.

Бранка добровольців в Зл. Державах.

ВАШИНГТОН, 1. 7. ПАТ. На терені Зл. Держав почали приймати добровольців до сухопутньої армії і фльоти. Бранка має на меті збільшити армії і фльоти ефективи, на що конгрес призначив 560 міл. долярів. Вербункові бюра мають прийняти 47.000 добровольців до сухопутньої армії і 11.000 до фльоти.

Будують велику скарбницю під землею.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Уряд видав тайний приказ, щоб вибудувати підземну скарбницю в осередку военного форту в Кентік, де помістять нові транспорти золота. До цієї скарбниці перевезуть більшу частину золота, вартости одного міліярда долярів, зі скарбниці у Ню Йорку і Філядельфії. Уряд задумує усунути золото з тих міст, на які легко напасти з моря і примістити його в середині краю. В останніх місяцях перевезли зі Сан Франціско до Денвер у стейті Кольорадо золота на 3 міліярди долярів. Нова скарбниця находиться між скалистими горами, які хоронять дуже добре від усяких морських нападів.

З природи й техніки.

НАФТА ВИЧЕРПУЄТЬСЯ..

Від деякого часу геольоги вказують на те, що незадовго слід рахуватися з вичерпанням поклядів нафти у Злучених Державах Півн. Америки. Так само число нововідкритих джерел щораз менше. При тім, як зазначують в „Ойль Віклі", старі джерела вичерпуються скорше, ніж відкриваються нові. Досі американське запотребування ропи (на рік приблизно 1 міліярд барелів, себто менш-більш 1 міліярд сотнарів) можна було покрити з теперішніх джерел. Одначе від 3 років ці джерела не дають достаточної кількости ропи і треба було забратися до ропних резерв. Ці резерви оцінюють на 10—12 міліярдів барелів, себто їх зужиють продовж 10 років. Розуміється, що в тім часі відкриють нові джерела ропи, але не буде їх уже стільки, скільки відкрили в Америці між 1920. і 1930. роком. Отже треба числитися з тим, що після 10 років Злучені Держави Півн. Америки перестануть грати головну ролю в постачанні нафти.

ЕЛЄКТРИЧНА ЛЮНЕТА.

На зборах „Американського товариства для підтримки науки" говорили про прикладення техніки електричної телевізії до будови електричної люнети, яка послужилаб до обсервації неба. Ця люнета виглядалаб так, що ціла низка фотоелектричних клітин збиралаб світляні проміні, які вийшли би з небесних тіл. Відтак ці клітини перемінювалиб світляну енергію на електричну. Цю останню зміцнювалиб відтак і вживалиб до витворювання світла. Таким робом проєктодавці сподіються, що одержаний електричною люнетою образ буде щодо побільшення та щодо блеску дорівнювати образові, який витворилаб оптична люнета в сочками проміру 50 метрів.

РАДЯНСЬКІ ЕКСПЕРИМЕНТИ З ВІВЦЯМИ.

Менше-більше півтора року тому почав совітський професор Ілін забирати вовну вівцям хемічним шляхом. Таким робом сподівався він не тільки подешевіння коштів продукції вовни, але також чотирократного збільшення цієї продукції тому, що при помочі хемічних засобів можна було позбавити овець вовни чотири рази до року. Щоби перевести свої задуми в діло, проф. Ілін одержав від совітського уряду міліон рублів. І цю суму витрачено досі тільки на експерименти, що не дали ніяких практичних вислідів. Одначе проф. Ілін буде робити свої експерименти дальше, хоч уже з меншими грошевими засобами, бо тільки з 200 тисячами рублів.

Коли заграничні дослідники й інститути зверталися до проф. Іліна за інформаціями, яких хемічних медикаментів вживає він, щоби примусити вівці до скидання вовни 4 рази на рік, він відмовляв цих інформацій. В інтересі держави, мовляв, є зберігати у цій справі тайну. Щойно тоді, коли витрачено багато грошей без практичного висліду, радянські часописи почали немов на виправдання писати дещо про ці речі. З цих вісток виходить, що вівцям давали ґалій, себто метал, який находиться у мінімальних кількостях у цинковій бленді. Одначе й досі не подають, у яких сполуках давали ґалій вівцям, що дійсно скидали після зїдження цього медикаменту свою вовну. І хоч вовна швидко знов відростала, всетаки вівці почали тяжко хорувати так, що сьогодні проф. Ілін занятий працею, як зменшити цей шкідливий вплив ґалієвих препаратів на здоровля овець. На цім прикладі бачимо знаменито, як живий, незвичайно „ніжний" та скомплікований організм ставить перешкоди „грубій", порівнюючи, теоретичній хемії.

ОХОРОНА КИТІВ.

Між Норвеґією і Анґлією відбуваються переговори в справі умови, яка обмежувала би ребункову ловлю китів. Уже тепер кількість китів на полудневім ледовім морю страшенно зменшилася так, що побоюються їхньої загибелі. Обосторонна умова обох заінтересованих у ловлі китів держав має обмежити кількість китів, призначених до ловлі і час ловів.

ЧЕРВОНЕ СВІТЛО В ҐІНЕКОЛЬОҐІЇ.

Ділання жіночих полових гормонів можна скріпити насвітлюванням червоним світлом. І так проф. *Кістнер* з ґінекольоґічної кліпіки університету в Ляйпціґу насвітлював жінки, що терпіли на гормональні забурення, червоним світлом і то з великим успіхом. Після цих перших спроб проф. Кістнер взявся до лікування червоним світлом жіночих недуг взагалі. Сконструована ним лямпа дає „зимні" червоні проміні, себто усуває тепляні проміні, які моглиб зашкодити насвітлюваній шкірі.

Отже проф. Кістнер лікує червоним світлом недомагання яйників та неплідність там, де нема анатомічних причин неплідности. Він сподіється, що червоне світло сповнить у ґінекольоґії велику ролю. (За „Мінхенським Медичним Тижневиком", 20. ч. 1935).

КАВА ДЛЯ НЕДУЖИХ.

Хорим на серце, артеріосклерозу, забурення нервової системи, ревматизм, артретизм тощо лікарі забороняють пити каву з тої причини, що вона має в собі алькальоїд кофеїни, яка знов шкодить нервовій системі. Щоби не позбавляти хорих смачного напитку, яким всетаки є кава, почали від 1907. р. перероблювати зерна кави так, щоби вони не мали в собі кофеїни, але не тратили при тім оригінального захапу. Такою безкофеїновою кавою є у Німеччині кава „Гаґ", у Франції кава „Санка".

У філіжанці такої безкофеїнової кави обєму 100 шест. центиметрів є тільки 5 міліґрамів кофеїни тоді, коли в 100 шест. цм. звичайної кави є 0,1 ґрама кофеїни, себто двадцять разів більше! Безкофеїнова кава дорожча від звичайної. Притім нема ще певности, чи й інші складники паленої кави, крім кофеїни, не ділають шкідливо на організм.

А. Л.

Протисовітська орґанізація на Балканах.

БУКАРЕШТ, 1. 7. ПАТ. Щоденник „Кревінта" повідомляє зі Стамбулу, що викрили там протисовітський заговір російських еміґрантів. Еміґранти підготовляли повстання на Кавказі. Турецька поліція перевела багато арештувань. Тому, що орґанізація була розгалужена у всіх балканських державах, совітський уряд буде інтервенювати в урядів цих держав, щоби видали заговірників.

Перед великою демонстрацією у Франції.

ПАРИЖ, ПАТ. Десять великих політичних партій та орґанізацій уладжує у цілій Франції дня 14. липня ц. р., з нагоди 150-літніх роковин зруйнування Бастилії, велику республиканську демонстрацію. Її орґанізують комуністи, соціялісти і радикали різних відтінків. До спеціяльного комітету ввійшло 48 репрезентантів різних політичних партій і орґанізацій. Головна демонстрація відбудеться у Парижі на площі Бастилії. Комітет видав відозву до французького народу, щоб боронив волі і демократичного ладу, здобутків великої французької революції, яким грозить небезпека від правих фашистівських партій. Права преса висловлює побоювання, щоб задумана демонстрація не перемінила національного свята в масовий односторонний політичний виступ.

Заява абісинського цісаря.

ЛЬОНДОН, 1. 7. ПАТ. Як кореспондент „Сундай Таймс" повідомляє з Адіс-Абеби, абісинський цісар заявив, що намагання абісинського уряду закупити в деяких европейських державах зброю не мали в кількох останніх тижнях успіху. В багатьох випадках задержали у пристанях транспорти зброї, за яку абісинський уряд уже заплатив. „Ми є пастирським і хліборобським народом — заявив цісар і мусимо за кордоном купувати кріси й гармати, щоби наші вояки не йшли до бою озброєні тільки в мечі й списи".

ПАРИЖ, 1. 7. ПАТ. Абісинський міністер війни Рас Мулуґета в інтерву представникові „Матена" заявив, що Абісинія має тепер у рядах 350.000 людей, але за 15 до 30 днів може змобілізувати 800 до 900 тисяч. „Матен" поміщує заяву абісинського цісаря, який сказав, що коли Італія сподіється одержати мандат над Абісинією, то дуже помиляється. Навіть якби Абісинія мусіла колись бути під мандатом, то мандатарем ніяк не буде Італія.

Українські літаки над НюЙорком.

Заходом 5. округи Союзу гетьманців держ. у Ню-Йорку відбулося в неділю 9. м. м. свято українського летунства, на яке явилося коло 5000 народу. На свято прилетіли два українські літаки, „Україна" з Дітройту і „Львів" із Шикаґа. Останнім літаком, що по дорозі мусів поборювати вітри, зливи й мряки, прибув ініціятор українських летунських шкіл в Америці, полковник Олександер Шаповал. Звеличав свято своєю промовою також епископ Константин, що відправив в асисті 8 священиків молебен і посвятив прапори 5-ої округи. Промовляли теж д-р Лонгин Цегельський, що пояснив значіння свята українських летунських шкіл, і полк. Шаповал, закликаючи до єдности і дисципліни.

Рідношкільне свято в Бережанах.

29. і 30. червня ц. р. відбулося в Бережанах ювилейне свято Кружка „Р. Ш.", що святкував 30-ліття свого істнування та 20-літній ювилей своєї вселюдної школи.

В суботу відбулося поминальне Богослуження з панахидою за померших членів Кружка „Р. Ш.", учителів і учнів школи. Після панахиди зібране громадянство удалося на місцевий цвинтар, де зложили вінці на їхніх могилах. Вполудне відкрили шкільну виставу, вечером відбулася Святочна Академія, на яку склалися: реферат проф. д-ра В. Левицького, привіти виступ мішаного хору „Бережанського Бояна", сольоспів, фортепянове сольо.

В неділю свято почалося полевою Службою Божою, що її відправив о. мітр. Базюк у супроводі численного духовенства. Підчас Богослуження співав мужеський хор з Вербова. По закінченні Богослуження відбулася Академія з такою програмою: вступне слово голови Кружка „Р. Ш." д-ра В. Бемка, устні й письменні привіти, виступ шкільної дітвори в ролі „живих пахів", виступ сільського хору з Вебова, ритмічні вправи дітвори до пісні „Боже Великий Єдиний".

Не зважаючи на перепони і погану погоду Свято пройшло дуже гарно і в ньому взяли участь величезні маси народу.

НОВИНКИ

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— **Міські емерити заскаржили львівський маґістрат.** На зборах союзу емеритів м. Львова рішено заскаржити місто з причини двократної обнижки емеритальних плат на 25 проц. Покривджені предложили були свою справу воєвідському урядові, який звернув увагу міської управи на деякі правні суперечности. Коли маґістрат зіґнорував опінію воєвідства, покривджені звернулися на судову дорогу. Таких скарг внесено коло 300.

— **Змінена трамваєва тарифа** обовязує від 1. липня у Львові. М. і. введено штинкові білети на 5 перестанків по 15 сот. Десятиразові білети важні тепер не на 14 днів але на цілий місяць. З безплатних переїздів користають тільки діти до 3 літ, за дітей до 7 літ платиться 10 сот., з пересідкою 15 сот. Важність місячних білетів на 60 переїздів розширено на довільну скількість переїздів денно на протязі одного місяця. Нормальні білети на довшівідтинки ніж 5 перестанків коштують як досі 5 сот., з пересідкою 30 сот. Не змінені теж ціни всіх інших білетів і карт.

— **Еміґраційна квота для Бразилії.** Бразилійська влада за приміром Зл. Держ. Північної Америки звела т. зв. еміґраційну квоту, що обовязує від 1. січня ц. р. Для еміґрантів з Польщі хліборобів-рільників, цю квоту означено на 1.000 осіб. У першому півроці виїхало 458 еміґрантів, отже до кінця року можуть виїхати ще 543 особи, які мають поіменні хліборобські заклики.

— **Зміна в сяніцькому старост.** Дотеперішній управитель політичного відділу у суспільно-політичному виділі львівського воєвідського уряду, радник Ізидор Вагнер іменований повітовим старостою в Сяноці на місце д-ра Скварчинського, що перейшов у стан відпочинку.

За океаном

Закінчення шкільного року в українській школі.

З нагоди Зелених Свят перевів Преосвященний Кир Константин три денну місію в церкві св. Юрія у Ню Иорку. При нагоді цієї місії СС. Василіянки, які ведуть українську вечірню школу при церкві, уладили свято закінчення школи в церковній великій салі, хоч наука тягнулась до кінця червня. Прийшло доволі багато людей, які виповнили салю по береги, почесним гостем був Владика в товаристві місцевих та сусідних священиків.

Свято складалося з трьох частин: Пописи шкільних дітей (11 точок), вільноручні вправи (3 точки) і вистава сценічного образка „Невдалий іспит". Цей образок повинен мати назву: „Забава дітий у школу" з відповідно доробленим вступом, тоді успіх бувби знаменитий.

У всіх точках дітвора була знаменито підготована, а виконання вказувало на справжні таланти. Промови виголосили: о. Ф. Тарнавський, о. О. Гристай та Преосвященний Владика, який заохочував до зорганізування цілоденної парохіяльної школи вже в найближчому році.

50-літній українець покінчив з почестями публичну школу.

Василь Вітоняк, родом з Космача, пов. Коломия, один із найстарших українських імігрантів у Ню-Йорку, дістав 11. червня ц. р. диплом закінчення 8-ої кляси народньої школи у вечірній прилюдній школі для дорослих ч. 25. На 70 учнів, які ходили до найвищої кляси, перейшло її 20. Вітоняк дістав перше місце і диплом з правом перейти до вищої школи („гайскул").

Вітоняк має дорослі діти: дві дівчини, що вже покінчили гайскул, хлопець є в останній клясі вищої школи. Діти виховані в патріотичнім українськім дусі, беруть участь у виступах кружка українських танцюристів по ріжних школах та установах. Батько, не зважаючи на свій вік (53 літ!), вчиться у вільнім часі разом з дітьми. Це з природи талановитий чоловік, сам навчився друкарства, складає на лінотипі, скінчив кооперативний курс з дуже добрим успіхом і знає механіку.

З дороги життя.

„Невже це правда?..."

Твердий то й гіркий хліб українського денникаря та незавидна його доля.

Куди не поступиш, де не сядеш, всюди підходять до тебе добрі люди, одні з невиразним усміхом, другі з непереконуючою й непотрібною повагою й питаються по черзі: „що чувати?", „що нового?", „як властиво ваша справа стоїть?", „які вигляди є...?", „невже це правда?"

Маю все в душі готову відповідь на всі ці питання, але не вихоплююся з нею, щоби собі дешевим коштом не робити ворогів.

Тому або всміхаюся, або роблю поважну міну — і нічого не відповідаю.

Але останні два дні таки погинаюся під ватою запитів.

Кожний питається: Невже це правда, що... і не кінчить.

— Не знаю, в чому діло та про що вам іде...

— Та з тою площею „Сокола-Батька", що в 6/20 буде площею Маґістрату-Батька.

— Я нічого не знаю й не вірю в це — боронюся, як можу.

— Ет, не кпіть з людей, стояло в часописах чорне на білому і то на першому місці, що чотири фізичні особи замінялися з маґістратом за парцелі, внаслідок чого парк Кілінського побільшиться, а площа „Сокола-Батька" поменшиться.

— Щож я на те пораджу — відповідаю звуженим голосом.

— Але хто є ті особи?

— Ті особи є фізичні, як самі кажете.

— Але які? Кажуть, що заможніші громадяни львівські?

— Ага, ходить вам про те, як називаються? Отже власником одного паю є моя фізична особа, себто Тиберій Горобець, другий пай має Галактіон Чіпка, третій Федь Триндик, а четвертий Гіякинт Брунька. Наших паїв не вільно забудовувати (по пляну нового Львова), а що ми рвемося будувати хочби з огляду на можливість девалюації зібраних капіталів, тому ми мусіли перевести заміну з маґістратом. Зрозумійте це, не беріть нам цього за зле і най вас ясний грім з високого неба...

— Не гнівайтеся, пане Горобець, тепер справа представляється зовсім інакше. Бо по місті говорили, що ті фізичні особи, а саме... От люди видумують...

— Але мені таки дайте спокій, хоч і я може дещо видумав... але не знаю, чи це правда?

Вклонився і з усмішкою вдоволення відійшов...

Тиберій Горобець.

— **До Картуської Берези** вислано на днях комуністів Я. Саковського і Давида Прешеля.

— **Хто виграв 12.000 долярів?** В нинішнім дні при тягненні долярівки впали такі виграні: 12.000 дол. на ч. 1224304. 3.000 дол. на ч. 10395 72622. 1000 дол. на ч. 1305847 985158 1103013 1345006 649092 957270 679398. 500 дол. на ч. 1072617 75795 329618 585779 909783 904740 714632 339037 149419 273804. 100 дол. на ч. 346356 801164 242019 162063 617084 177251 177582 177876 1385067.

— **Нові знахідки мап України XVII—XVIII. ст.** На засіданні ... їнської Наукової Асоціяції в
Пр... зі 21. черв... д-р В. Січинський подав відо-
...ти про пять ... старих мап України XVII.—XVIII.
... які досі не ... були відомі в літературі. Ці мапи
... ерент знай... ов в останніх роках у ріжних
... одруках і з... бірках Праги, Кракова, Варшави,
... вова. Найст... рша з них — мапа ґравера А. О.
... севича 168... р. являється найстаршою ма-
... у виконанн... українського ґравера. Найбільш
... ва голяндсь... ка мапа кінця XVII. ст. (бібліо-
... Баворовсь... их у Львові), де крім назви „U-
... ie", є окру... а, що складається з части Хар-
... щини. Курщ... ни і Вороніжчини під назвою
... raine". Цей ... факт кидає нове світло на тео-
... деяких рос... йських і польських дослідників,
... твердять, щ... о назва України повстала нібито
... слова „у к... раю", „з краю". На чотирьох ма-
... які були д... емонстровані референтом, назва
... ranie" або ... „Ukraine" займає простір цілого
... обережжя ... Лівобережжя, причім на деяких
... х закресл... ні кордони України, що майже
... иваються ... етнографічними межами укра-
... кого народ... у. Автор перевів докладну аналі-
... всіх мап та ... з'ясував способи ґеодезійного мі-
... ння в історич... ному розвитку, вказуючи на не-
... остачі та нето... чности мап XVII—XVIII. ст., по-
... чинаючи від м... ап України Бопляна, які ще не
... живали методи... т. зв. трінгуляційного мірення.

— **Знову хма... роломи, гради й громовищі.** Після тижня с... пеки розпочався в Европі знову
... сезон атмосфер... ичних забурень з громовицями
... і хмароломами. ... Впродовж двох останніх днів
... перейшла теж ... над територією Польщі ціла
... низка таких ст... ихійних хуртовин, залишаючи
... за собою зниш... ення, пожежі, а то й людські
... жертви. Великі ... бурі були у львівському воєвід-
... стві. В Новосіл... ках пов. Камінка Стр. знищило всі збіжа. В Ліську град вибив 80 прц. землеплодів, а вихор перевернув два будинки. Над Рівенщиною перейшла ... суботи сильна буря, що спричинила низку випадків пожеж і людських жертв. В Томахові під Рівнем грім викликав пожежу, яку швидко згашено при зливному дощі. Підчас рятункової акції грім ударив у 29-літного пожежника Терешка Самчука і вбив його на місці. На дорозі з Коловерта до Янівки грім убив мандрівного торговця, 39-літного Сруля Нізенгольца. В Бабині від грому згоріла господарська загорода, причому поразило жінку господаря Вяч. Стронського. В Томахові грім спалив стодолу.

— **Краєва хроніка.** З Дубна привезли до Львова постерункового поліції Йосифа Хоронжака, якого другий поліцай через необережність зі зброєю зранив у груди. — Коло Рівного втопився підчас купелі в басені д-р Адам Беренштайн. Його смерть стверджено аж на другий день, коли хлопці, що купалися, знайшли у воді його тіло. — Окружний суд у Рівному засудив 39-літного Ізидора Романа на 5 літ вязниці за те, що пробив ножем на смерть свою любовницю Надію Кафтанюкову, теж різничку.

— **Самосуд.** В селі Моратині пов. Томашів у будинках Агати Клос вибухла пожежа, що перенеслася на сусідне господарство. Шкоду обчисляють на 5.000 зол. Мешканці підозріваючи, що господарство підпалив Ян Гук, затовкли його палицями на смерть.

— **Жахлива автомобільна катастрофа** скоїлася в Дзедзіцах. Особовий самохід наїхав на мотоцикль, яким їхав 51-літний Антін Васілевський з 15-літним сином. Мотоцикль знайшовся під самоходом, розторощений на дрізки. Минуло з чверть години, заки батька і сина добули зпід самоходу. Батька поломило й пошматувало на купу мяса, так що він незабаром помер. Синові поломило обі ноги. В самоході находилися два лікарі, які тільки трохи потовклися.

— **Трагедія на пляжі** розігралася в суботу в Чернівцях. Між людьми, що купалися в Пруті, була Марія Заліска з 9-літнім сином Рудольфом. Через необачність хлопчик зайшов у глибоке місце й на очах матери втопився. Мати, хотячи ратувати дитину, знайшлася теж у небезпеці і ледви її виратували. Коли привели її до памяти, вона, дізнавшись про смерть дитини, збожеволіла, так що з місця відставили її до шпиталю.

— **Поступ в летунстві.** Як повідомляють з Москви, летун Сафіров скочив із літака з висоти 2.500 метрів, маючи прикріплені спеціяльно зладжені крила. На висоті 400 м. він відчепив крила й осів при помочі легкопаду.

— **Сто кількадесять дітей жертвою катастрофи.** Небувала самоходова катастрофа склалася в місті Монкальво в північній Італії. 180 дітей із Салезіянського інституту в Торіні вибралося вантажним автом з причіпкою на прогульку. Підчас їзди трісли дві самоходові опони, але шофер їх не змінив. Коли на стрімкій дорозі самохід почав котитися дуже швидко, шофер нагло загальмував. Тоді причіпка вдарила так сильно в авто, що воно відорвалося від причіпки і скотилося з високого насипу. Наслідки були жахливі: 6 дітей згинуло на місці, а 120 тяжко потовклося. Шофера арештовано.

— **Кінська сплячка.** Департамент рільництва в Зл. Державах оголосив подробиці з помічень над великим зростом смертности серед коней в літі. Спека притуплює мозок коня і він дістає сплячку, яка в додатку є заразлива. Від того гине багато коней літньою порою. Департамент поручає спеціяльну сировицю для протиділання кінській сплячці. Її вщіплюють коням, але при цьому треба хорих коней відокремити й держати в чистому місці.

— **Ріжні вістки.** На летовищі в Кральовому Градці в Чехословаччині впав військовий літак і згорів, при чому згинули два старшини летуни. — В Коканді в Туркестані впав літак з політичним комісарем летунських військ середущої Азії, Абрамовичем, який згинув на місці. — Біля Тульону згоріли два французькі летуни, впавши з літаком на землю.

—o—

Із судової салі.

Присуд у самбірському процесі.

У пятницю 28. червня ц. р. закінчилась розправа перед судом присяглих у Самборі, яка тревала повних 6 днів, проти підс. Михаця і товаришів за намагану крадіж і грабунок машини до писання на шкоду адв. д-ра Ільницького в Дрогобичі. На основі вердикту суддів присяглих трибунал засудив Юліяна Михаця на 8 літ, Богдана Жвіра на 7 літ, Нестора Постойку на 5 літ, Василя Николяка на 5 літ і Василя Немиловича на 4 роки вязниці. Зате звільнив від вини і кари підсудних: Василя Хована, Миколая Гальчака, Степана Стапяка, Яніну Грибовичівну, Магдалину Маринчаківну, Иосифу Еківну, Богдана Мирона Іваніцького і Мирослава Тураша. Оборонці віднесли в цій розправі повну перемогу. Оборона стояла на становищі, що підс. Постойко, як хоробливий маняк, за намовою комуністів, створив гурток з молодих недосвідчених людей. До ліса запросив ще три дівчині у віці 17—19, де намовив чотирьох підсудних до злочину крадіжи і грабунку машини у д-ра Ільницького. Це виконав підс. Михаць з трьома іншими підсудними. Арештований видав нетільки учасників свого гуртка, але ще зізнав що два студенти а саме: Іваніцький і Тураш належали до У.О.Н., що Тураш давав йому приказ виконати крадіж і грабунок, а Іваніцький навчав воєнного ремесла, як старшина польського війська. Розправа виявила буйну фантазію підс. Постойки і брехливість його зізнань. Тому судді присяглі, самі поляки видали, вердикт, яким уневиннили всіх тих, яких Постойко обвинувачував за злочин головної зради. Розправа виявила, що Постойко все збрехав. Підсудні доказали, головно Іваніцький вповні, точно і безсумнівно своє алібі. Тому звільнені підсудні сердечно дякували своїм оборонцям.

З кіна.

КІНО „ХИМЕРА“: „МІСТО ПІД ТЕРОРОМ“.

Рідка не теперішній час фільма з ковбоями із славним Джорджом О'Браєном і Іриною Вітней у головних ролях. Він — 100-відсотковий герой, що наводить жах на бандитів; вона — справжня „героїня“, що може покорювати серця мужчин. Цікава інтрига подвійного злочину тримає глядача весь час у напруженню. Колиб такі фільми траплялися тепер частіше, можна би забути й про огірковий сезон.

—o—

СПОРТ.

ПЕРШЕНСТВО УСС.

ЛЬВІВ, ЧОРНОМОРЦІ — У. Р. С. К 2 : 1 (1 : 1).

Заслужена перемога Чорноморців над доволі грізним противником. УРСК у порівнанні з минулими роками на ціле небо ліпший. Підпорою дружини є Маруняк. Чорноморці виступили без Петрівського і Коцка. Ворота для Чорноморців добув Рондяк (з вільного) і Лунь, для УРСК-у Мочурад. Найкращою частиною дружини переможців була оборона. В нападі нічого не клеїлось. Суддя п. Стефанівський добрий, але за гостро покарав обох змагунів, що зударилися зі собою виключуючи їх із гри.

СОКІЛ III — РЕКЛЯМА 4 : 1.

Дружина УР-у щораз поправляється, але ці змагання програла заслужено. Суддя п. Гарасимович.

ВИННИКИ ДНІПРО — СОКІЛ (БІБРКА) 2 : 0.

Сокіл ліпший у полі, тратив голову під воротами. Дніпро, як цілість слабше від Сокола, але кращий напад вирішив змагання у свою користь. Гра спокійна, так що суддя п. Івах не мав важкого завдання.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЧОРНОМОРЦІ II. — УРСК. II. 2 : 2 (1 : 1).

Змагання молодника виказали, що між молодениками (15—17 літ) змагунами є дуже багато доброго матеріялу на копунів. — Суддювали п. Балицький і Валько.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

„РІДНА ШКОЛА“ ч. 13—14 з 1-го липня у збільшеному обемі приносить низку актуальних статтей та інформацій, а саме: Лев Ясінчук: Практичні курси в Рідній Школі. — Педагогічний Зїзд Рідної Школи. О. Горицвіт: Сіре мряковиння (фейлетон). Л. Я. Жіночі курси Р. Ш. в Підгаєччині. — З чого удержується Рідна Школа. — Проф. О. Мицюк: До дослідження побуту дітей! — Гімназія Рідної школи в Яворові. — Курс провідниць дитячих садків в Дрогобичі. — Потреба провідниць для дитячих садків. — Взаїмна Поміч Українського Вчительства в 30-ліття своєї праці. — Д-р В. Метельський: Почуття маловартности в дитини. — Памяти Івана Бідинського управителя школи в Ічанах (некролог) — Проф. Іван Стефчук: Рисунок дітей. З ілюстраціями Юрка Куриленка. — Д-р Володимир Безушко: Страх. — Василь Пачовський: Москва руйнує Київ. — Доріст Рідної Школи: Доріст Підгаєччини. — Комісія фізичного виховання при Кружку Р. Ш. в Стрілиськах Нових, пов. Бібрка. — Студентська вистава в Києві за часів Мазепи. — Великий здвиг жіноцтва Підгаєччини. — Багата хроніка: З життя Рідної Школи. — Ріжні вістки. — Число приносить цікаві світлини як: **Знимки учасників Заг. Зборів „Взаїмної Помочі Українського Вчительства в 30-ліття діяльности Т-ва“**, Іван Бідинський і курс провідників дитячих садків в Дрогобичі. — Журнал „Рідна Школа“ виходить двічі в місяць і коштує місячно 1 зол. Адреса журн. „Рідна Школа“ Львів, вул. Словацького ч. 14.

„ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ“, ч. 13 (19), з 1. липня ц. р. Зміст: З батька на сина (Творім купецьку і промислову традицію), Поважна справа і неповажний підхід до неї (Один із проявів непотрібного кооперативно-приватницького антагонізму), Правильник Посмертного Фонду при СУК і Пр., Вирізки з преси: Все для господарської розбудови. За тісну співпрацю, Ювилей ученого-економіста. Чекаємо на Вас!, Дещо з товарознавства (масло), Кілька практичних порад для купців споживчої бранжі (обслуга гостя), Резолюції зїзду абсольвентів Торг. Школи у Львові, Податкова порадня, Ріжні вісти, Біржа, Видумки і Правда, вел. фейлетон: Торговля княжої України, Оттак собі: Ввічливість!

ВІДРОДЖЕННЯ, ілюстрований журнал українського протиалькогольного й протинікотинного руху. Львів, липень — серпень 1935. Р. VIII. Ч. 7—8.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя, Львів, липень-серпень 1935. Р. III. Ч. 7—8. Зміст: Юрій Клен: Божа Матір. Євген Маланюк: Технократія. А. Рембо: Пяний корабель. Н. Яхненко: Сотник. В. Сомерсет-Моган: Кімната місіс Гаррингтона. Андре Моруа: Г. Г. Уельс. Ханук Бен: Самостійність, її романтики і вороги. Беверлі Бекстер: Історична неділя. Вол. Душник: Франко-совітський союз. Дж. Р. Стівенс: Фунт проти долара. Вол. Юбійович: Людність Полісся. *** Що буде з Абісинією. Е. Ю. Пеленський: З психольогії поетичних образів. Дм. Донцов: Гальванізатори трупів. М. Л.: З пресового фільму. Бібліографія. Нові книжки.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Львів, червень 1935. Р. XXX. Ч. 6. Зміст: о. Михайло Бобовник: Чи підемо вперід? Ю. Колтун: Евгенія в світлі христ.-католицької моралі. о. прот. П. Табінський: Релігійні питання в церковнім розводі XI. в. о. Г. Костецьник: Моя відповідь о. прот. П. Табінському. о. Ю. Дзерович: Заг. Збори Т-ва св. Андрея. Душпастирські курси в Золочеві. Всячина.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС. Ужгород, червень 1935. Р. VI. Ч. 6.

SLOVANSKY PREHLED, sbornik pro poznavani politickeho, socialniho zivota slovanskych statu a narodu. Praha, cerven 1935. R. XXVII. C. 6.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.
Нечинний.

Театр Ріжнородностей.
Вівторок, 2. VII. год. 8 веч. „Школа податників“.
Середа, 3. VII. год. 8 веч. „Школа податників“.

Кіна.

АДРІЯ: „Долина тривоги“, „Страшна ніч у Зоо“.
АПОЛЬО: „Фраскіта“.
АТЛЯНТИК: „Гармонія“ (большевицька муз. комедія) „Світ залюблений“ (амер. комедія).
ВАНДА: „Шумовиння вулиці“ і „Ворожі подружжя“.
ГРАЖИНА: „Леди вчора“.
КАСІНО: „Віденські ночі“.
КОЛІСЕЙ: „Вбивство в Трінідаді“, ревія „Останній раз бавимо вас!“.
КОПЕРНИК: „Упадок Дон Хуана“ (Дуглас Фербенкс).
МАРУСЕНЬКА: „Нічне життя богів“, „Добра ворожка“.
МІРАЖ: „Весняна парада“ з Фр. Гааль.
МУЗА: „Білі люди“, „Все жарт“.
ПАКС: „Голгофта“.
ПАЛЯС: „Нескоплений“ (на осн. Ед. Волеса), „Людина без лиця“.
ПАН: „Не хочу знати хто ти“.
РАЙ: „Азбука кохання“ з Димшою та Круковським.
СВІТ: Нечинний.
СОНЦЕ: „Нині живемо“, ревія „Грунт то перший“.
СТИЛЕВЕ: „Ганка“, Іна Беніта і ревія.
УТІХА: „Таємниця експресу ч. 6“ та ревія з п. Белявським.
ХИМЕРА: „Місто під терором“.

Закордонне радіо.

Вівторок, 2. липня 1935.

Відень (506,8) 17·25 Скрипка, 19·30 Пісні й арії (Арделі, тен.), 22·40 „Пісьта книжка“ оп. Штравса, 24·00 Віденські мельодії, **Братислава** (298,8) 19·25 Твори Бельовського (спів), **Кошиці** (259,1) 17·40 Для Закарпаття (нар. пісні), **Прага** (470,2) 18·30 Пісні, 21·10 Концерт орх., **Париж** (1648) 12·15 Легка муз., 20·45 Розр. вечір, **Берлін** (356,7) 12·00. 17·00, 21·00 Концерт, 19·00 Брамсові пісні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 19·00 Вес. концерт, 22·30 Нічна музика, **Лайпціг** (382,2) 12·00 Концерт, 19·05 Пісні й мельодії Сх. Прусії, **Будапешт** (550,5) 18·30 Скрипка, 21·45 Концерт, **Мілано** (221,2) 11·30 Легка музика, 20·40 Музика XVII. і XVIII. ст., **Рим** (420,8) 13·15. 17·30 Легка музика, 21·55 Концерт солістів.

Середа, 3. липня 1935.

Відень (506,8) 12·00 Радіоконцерт, 16·05 Віденські вальси, **Брюсель** (483,9) 20·00 Музичний фестіваль, **Братислава** (298,8) 20·25 Скрипк. концерт д-дур Бетовена, **Кошиці** (259,1) 19·40 Концерт, **Прага** (470,2) 12·30 Джезова музика, 19·40 Сальоновий квартет, **Копенгаген** (255,1) 22·15 Симф. концерт, **Париж** (1648) 20·00 Форт. твори для дітей, **Кенігсвустергавзен** (1571) 19·00 Форт. ресіталь, **Мінхен** (405,4) 17·00 Радіоконцерт, **Букарешт** (364,5) 20·45 Пісні Шумана, **Будапешт** (550,5) 19·15 Вечір солістів, **Мілано** (221,2) 20·40 „Льордста“ оп. Масканія, **Рим** (420,8) 21·00 Симф. концерт.

Львівське радіо.

Вівторок, 2. липня 1935.

6·30 Ранішня авд., 8·25 Практ. вказівки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольог. вістки, 12·05 Полудн. денник, 12·15 Концерт; у перерві ок. 13·00 Хвилинка для жінок, 12·30 З ринку праці, 13·35 Опереткова музика з гр. пл., 15·15 Біржа, 15·25 Експорт, 15·30 Солісти (спів, муз.), 16·00 Скринька ПКО, 16·15 Хвилинка Р. Штравса з гр. пл., 16·30 Мандрівка Іванни, 17·00 Концерт (муз., сп.), 18·00 Спадаючі зорі, 18·10 Хвилина поезії: Вірші Ю. Словацького, 15·15 Спів, 15·30 Техн. скринька, 18·40 Сільва рерум, мист. життя, 18·45 Сальон. тріо, 19·15 Реклям. концерт, 19·30 Скр. ресіталь, 19·50 Акт. гутірка, 20·00 Антін Абрагам — кашубський герой, 20·10 Муз.-словна авд.: Малий Моцарт, 20·45 Веч. денник, 20·55 Образки з життя давньої та суч. Польщі, 21·00 „Годовна виграна“ оперетка В. Гавснана, 22·00 Факт, 22·30, 22·35 Спорт. вістки, 22·40 Радіокабарет із гр пл.

Середа, 3. липня 1935.

6·30 Ранішня авд., 8·25 Практичні вказівки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольогічні вістки, 12·05 Полудн. денник, 12·15 Концерт, 15·15 Біржа, 15·25 Експорт, 15·30 Англійські пісні (гр. пл.), 16·00 Виріб домашнього вина, 16·15 Солісти (сп., музика), 16·50 Мандрівка Іванни, 17·00 Діяльоги на балі і танці, 17·45 Пісні (гр. пл.), 18·00 Веселий скеч, 18·15 Ціла Польща співає, 18·30 Ресіталь — вик. дітей, 18·40 Сільва рерум і культурне життя, 18·45 Легка музика, 19·05 Програма на черговий день, 19·15 Рекламовий концерт, 19·30 Трансмісія з Варшави, 19·50 Закорд. гумор, 20·10 Екзотизм у музиці, 20·45 Вечірний денник, 20·55 Образці з життя давної і суч. Польщі, 21·00 Концерт Шопена. 21·30 Йосиф Пілсудський як командант, 21·40 Скрипка і форт., 22·05 Спорт. вісти, 22·15 Радіоконцерт, комунікати.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·25—5·27 зол.

Нім. марка 1·75—1·85, фр. франки 34·90—35·00, шв. франки 172·50—173·50, фунти стерлінги 26·00—26·20, австр. шілінги 98·00 — 101, чеські корони 22·00—22·25, рум. леи 30·00—32·00, ліри 42·00—44·00.

Золото: Долари 9·10—9·15, Франки фр. 34·50—35·20, Дукати 82·50—83·00, Корони 36·40—37·00, Рублі 4·65 — 4·75. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр. ср. 0·07—0·08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·00—44·00, 5 проц. дол. Б. Г. 51·00—53·00, 4 проц. Зол. Б. Г. 43·00—44·50, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 46·00—48·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 52·00—55·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

Премівки.

Долярівки 52·50 — 54·00, Інвестиційна 104·00—107·50, Будівельна 42·00—44·00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 1. липня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла дес.	2·10 зол.
1 кг. масла ексорт.	2·15 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	2·60 „

Ціни на молоко не ставить.

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло і яйця сильна, на молоко і сметану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 1. VII. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахоразні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 50 дкг.	за 1 кг.	1·00 зол.
Мол. однор. кури I. кл.	„	0·80 „
Пантарки „	„	1·30 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Когутів, качок, гусей, індичок та індиків з огляду на кінець сезону не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Замісць повідомлень про своє вінчання, що відбулося в Хирові, дня 18. червня 1935 складають Марія з Ольшанських і д-р Іван Козій 25 зол. на „Рідну Школу“.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО“!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, ...Львів. Ринок 10.